

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

ชื่อผู้เขียน นางสาวนัยนา พินัดน์ มณีชชา

พยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนาศรี มหามหาภาพ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลดาวัลย์ ภูมิวิเศษ กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสุนทรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ณ หน่วยไตเทียม โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า และมูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จำนวน 80 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วนคือแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองซึ่งดัดแปลงมาจากแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองของเอเวอร์สและคณะ และแบบประเมินคุณภาพชีวิตของแคนทริล หากความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค และหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินคุณภาพชีวิต

โดยใช้วิธีการแบ่งครึ่งและวิเคราะห์โดยใช้สูตรทั่วไปของสเฟียร์แมน-บราวน์ ได้ความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองเท่ากับ 0.81 และแบบประเมินคุณภาพชีวิตเท่ากับ 0.94

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องอายุ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความสามารถในการดูแลตนเองในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเอง โดยสถานภาพสมรสโสดมีความสัมพันธ์ในทางบวก และสถานภาพสมรสคู่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความสามารถในการดูแลตนเอง ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการดูแลตนเองในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องเพศและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเอง และสถานภาพสมรสคู่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่สามารถทำนายความสามารถในการดูแลตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

3. ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องสถานภาพสมรสหม้าย หย่า และแยกกันอยู่ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรสโสดและคู่ และระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต และเพศเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ที่ได้รับการรักษาโดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

5. ความสามารถในการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis title Relationship among Basic Conditioning Factors,
Self-Care Agency, and Quality of life in
Chronic Renal Failure Patients Treated with
Hemodialysis.

Author Miss. Naiyana Piphatvanitcha

M.N.S. Medical and Surgical Nursing

Examining Committee

Assist. Prof. Tatsana Mahanupab Chairman
Assist. Prof. Ladawan Phumvitchuvate Member
Assoc. Prof. Dr. Wichit Srisuphan Member

Abstract

The main purpose of this research was to study the relationship among basic conditioning factors, self-care agency, and quality of life in chronic renal failure patients treated with hemodialysis. The research subjects were 80 chronic renal failure patients treated with hemodialysis in dialysis unit of Rajavithi hospital, Pramongkutklao hospital, and Kidney foundation of Thailand. The samples were selected from patients who met criteria for conclusion.

The instrument used for data collection was an interview form consisted of 3 parts : demographic data, self-care agency form adapted from self-care of Evers et al., and quality of life form developed by Cantril. Content validity was examined by specialists. The reliability of self-care form was established by Cronbach's alpha coefficient and quality of life form was established by split-half technique and Spearman - Brown prophecy formula. The value obtained for self-care agency form was 0.81 and quality of life form was 0.94.

The results of the study revealed that:

1. There was negative statistically significant relationship ($p < .05$) between age and self-care agency at low level. There was positive statistically significant relationship in single status and negative statistically significant relationship in married status with self-care agency in middle level ($p < .05$). There was positive statistically significant relationship ($p < .05$) between educational level and self-care agency at low level. But there was no statistically significant relationship ($p < .01$) between sex, income and self-care agency. Marital status could predict self-care agency at .01 level.

2. Self-care agency of chronic renal failure patients treated with hemodialysis was in good level.

3. There was negative statistically significant relationship ($p < .05$) between age and quality of life at low level. There was positive statistically significant relationship ($p < .05$) between

widow, divorce and separated marital status and quality of life at low level. For age, single, married status, and educational level were not correlated with quality of life, and sex could predict quality of life at .05 level.

4. Quality of life of chronic renal failure patients treated with hemodialysis was in good level.

5. There was positive statistically significant relationship ($p < .05$) between self-care agency and quality of life.